

CİHADIN ÇEŞİTLERİ

Euzübillahimineşşeytanirracim.

Bismillahirrahmanirrahim.

el-Hamdüli'llahi rabbi'l-âlemîn hamden, kesiran, tayyiben mübareken fih. Âla külli halin ve fi külli hin. Ve's-salatü ve's-selamü alâ seyidina Muhammed'in ve alâ âlihî ve sahibihî ecmain ve men tebihu bi ihsânin ila yevmi'd-din.

Emmâ ba'd.

Fe kâle Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem:

a. Cihadın En Güzel Şekli

مَثَلُ الْمُجَاهِدِ فِي سَبِيلِ اللَّهِ - وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَنْ يُجَاهِدُ فِي سَبِيلِهِ - كَمَثَلِ الصَّائِمِ الْقَائِمِ الْخَائِعِ الرَّائِعِ السَّاجِدِ

Meselü'l-mücahidi fi sebili'llah va'llahu a'lemu bi-men yucahidu fi sebilihi ke-meseli's-sâimi'l-kâmii'l-hâşii'l-râkii's-sâcidi. Sadaka Resulullah fima kal ev kema kal.

Ebu Hureyre radiyallahu anh'ten Nese'inin rivayet ettiği, kaydettiği bu hadisi şerifte Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

“Mücahit Allah yolunda cihat eden kimse ki;” arada da şu sözü söylemiş Peygamber efendimiz: “Kimin Allah yolunda cihat ettiğini Allah daha iyi bilir.” Onuda söylemiş arada. Kimin Allah yolunda cihat ettiğini Allah daha iyi bilir ya. Fisebilillah, cihat eden kimsenin misali.

Ke-meseli's-sâimi'l-kâmi'l-hâşii'l-râkii's-sâcidi. “Oruç tutan, geceleri ibadete kalkan, Allah'tan korkan huşu sahibi, rüku, secde eden insanın misali gibidir.” Yani sevabı aynıdır. O kadar çoktur.

Allah yolunda cihat etmek! Bu son derece önemli bir vazifedir. Müslümanların çok mühim bir vazifesidir. İslam sulh ve sükun barış ve kardeşlik dinidir. Tamam. Kesin olarak böyle. *Ve's-sulhu hayrun.* Sulh daha hayırlıdır.

Ve onun için Müslüman doğrudan doğruya bir yere sataşmaz. Saldırmaz. Fakat gittiği yere İslâm'ı götürür. “Müslüman ol kardeşim. Puta tapma kardeşim. Allah'ın varlığını birliğini kabul et kardeşim.” der. Teklif eder. Kabul ederse Müslüman olur. O teklif ettiği kimse. Eşit olurlar, kardeş olurlar. Bitti. Eğer kabul etmezse o zaman İslâm'ın hakimiyetini

kabul et. İslâm'ın emrinde yaşa. İdare bizde olacak.

Çünkü kafirin idaresi kafirce olur. Kafir Müslümanı idare edemez. İçkiyi serbest bırakır. Zinayı serbest bırakır. Kumarı serbest bırakır. Her türlü haramı serbest bırakır, olmaz. İdare bizde olacak, bize tabi olacaksınız. Peki derse Müslümanların ülkesinde yaşar. Müslümanların yanında salimen yaşar. Zengin olur. Osmanlı devletindeki Ermeni'ler gibi paşa olur, nazır olur, vezir olur vekil olur. Yahudiler gibi. Daha başka milletler gibi yaşar. Havuzlu havuzlu, geniş geniş konaklar yapar. Ankara'da, Keçiören'de., Kayseri'de, bağlık bahçelik yerlerde... Her yerde bunu görebilirsiniz. En zengin insanlar onlardır. Çünkü askere gitmezler. Huzur içinde yaşarlar.

Amerika'ya seyahate gidildiği zaman da Türkiye'den bazı Ermeni'ler Amerika'ya giderlermiş. Osmanlı zamanında. Çalışırlarmış para kazanırlarmış. Para kazanmış olarak Türkiye'ye gelirlermiş. Şimdi işçileri Almanya'ya gittiği gibi. O zaman Erzincan'daki bir Ermeni'ye birisi sormuş, demiş ki; “Ya böyle gidiyorsun

iki üç sene ayrı kalıyorsun hanımından. Götürsene oraya.” Demiş: “Ben enayimiyim.”

“Hiç oraya hanım götürülürmü? Burada emniyet içinde yaşıyor.” Çünkü Müslüman diyarı. Ama orada güvenemiyor, hanımını götürmeye. Onu da kabul etmiyor. O zaman Müslüman savaşıır.

Ve İslâm'ın ilk çıktığı zamandan beri hep kafirler, müşrikler Müslümanlara işkence yapmışlardır. Müslümanlar sabretmiştir. En sonunda savaşmışlardır. Hicret etmiştir. Peygamber Efendimiz'i öldürmeye kalkmışlardır. Öldüremezlerdi ya. Ama teşebbüs etmişlerdir. Peygamber Efendimiz hicret etmiştir. Savaşlar ondan sonra olmuştur.

Ve öyle olduğu zaman bile Peygamber Efendimiz gene onlarla anlaşmalar yapmıştır. Mesela hudeybiye anlaşması gibi. Ama gene dinlememişlerdir, gene haksızlık etmişlerdir. Gene baskı yapmışlardır. O zaman Mekke fet-hedilmiştir.

Peygamber Efendimiz'in hayatı boyunca yaptığı savaşlarda öldürülen müşrik sayısı ne kadardır? Bilemezsiniz. Tahmin edemezsiniz.

100 ksur. 100 ksur. Peygamber Efendimiz ldrtmemiştir. Büyük ölçüde şey yapmıştır.

Müslüman barışçıdır. Ama saldırılırsa çarpışacak. Allah yolunda çarpışmakta en önemli vazifelerden birisidir.

şimdi *fi sebili'llah* cihadın bir çeşidi savaşmaktır. Silahı ele alıp savaşmaktır. Ama *fi sebili'llah* cihadın çok eşitleri vardır. İslâm'i yaymak için teşkilat kurmakta *fi sebili'llah* alışmadır. İslâm'i öğretmeye çalışmakta öyledir. İslâm'in aziz olması, kfrn ve müşriklerin sözünün geçmemesi, dünyaya iyiliğın hakim olması için yapılan her şey cihattır.

Tabi bu İslâm'i cihatlarla katılan insanların bu cihada niçin katıldıkları önemlidir.

Neden katılıyorsun kardeşim sen? Askere niye gittin? Ya işte gideriz arpışırız. Yeneriz düşmanı. Ganimet alırız. Para pul. Haa sen Allah rızası için alışmıyorsun.

Sen niye savaşa gidiyorsun kardeşim? Ben de memleketimde tanınmış bir kabadayıyım, efeyim. şimdi ben cihada gitmesem herkes benimle alay eder. Korkak der. Yakışmaz, korkak

demesinler diye gidiyorum. Haa demek ki sen Allah rızası için cihada gitmiyorsun.

Kim Allah rızası için cihada gidiyor? Allah'ın dini yükselsin, Allah'ın emri yerine gelsin diye cihat eden Allah için cihat ediyor.

Li teküne kelimetu'llahi hiyel ulya. La ilahe illallah hakim olsun diye çarpışan Allah rızası için çarpışıyor.

Onun için burada Peygamber Efendimiz: “Mücahit; namaz kılan, oruç tutan, geceleri kalkan, gündüzleri Allah rızası için ibadetler eden, rüku eden, secde eden, Allah'tan korkan insan gibi sevap alır. Onun gibidir.” diyor. Ama arada bir ihtar da yapıyor. Diyor ki; “Kimin Allah rızası için cihat ettiğini Allah daha iyi bilir.” Çünkü başka başka niyetlerle orduya katılmış olanlar bozuk niyetli olanlar olabilir.

Şimdi bu devirde. Gelelim bizim yaşadığımız şu 20. Yüzyıla. 21. Yüzyıla. Şimdi bu devirde bakın kendi ülkemizde rahat edemiyoruz. Burada rahat ediyoruz. Daha rahat ediyoruz. Ben Melbourne'ye ilk geldiğim zaman beni arkadaşlar havaalanında *La ilahe illallah* yazılı

yeşil bayraklarla karşıladılar. Ben uçaktan indim. Gümrükten bir dışarı çıktım ki; “Allah’u ekber...” diye tekbir getirenler, “La ilahe illallah...” diye yeri göğü inletenler, sarıklılar, cübbeliler, şalvarlılar [beni karşıladılar]. Bir kılıçları, miğferleri, kalkanları eksikti. Yüksek sesle bağıyorlardı. “Ya yapmayın. Başınıza bir hal gelecek.” dedim. “Ne hal gelecek, burası Avustralya. Hiçbir şey olmaz. Biz Müslümanız seni karşılıyoruz.” diyorlar.

Türkiye’de tesbih çekmek suç sayılmıştır. “Tesbih çekmek için toplanan dervişler, suçüstü yakalanıyor.” diye gazetelerde yazılmıştır. “Takkeleriyle tesbihleriyle yakalanmışlardır.” diye yazılmıştır. Suud’da da bu zorluk vardır. Suud’da da tesbihle Harem-i Şerife sokmazlardı. Mani olurlardı. Şimdi biraz yumuşadılar. Sokakta toplandırmazlardı. Mezarın başında dua ettirmezlerdi. Mescitte şöyle halka olup konuşmak istesen konuşturmazlardı. Orada da [rahat] yok.

Hürriyet denilen şey bu ülkelerde daha çok yerleşmiş. Tabi bu hürriyet bizim için değil. Kendileri için yapmışlar. Kendileri baskıyı istemedikleri için hürriyeti yapmışlar. Biz de

burada yaşayınca hürriyet düzenini kurmuşlar biz de rahat ediyoruz. İstedığımız gibi giyiniyoruz. Sakal bırakıyoruz, işten atmıyorlar. Çarşafı geziyor kadınlar bir şey demiyorlar. Başörtülü birşey denmiyor.

Şimdi bunları niçin anlatıyorum?

Şimdi cihadın en güzel şekli İslâm'ı öğrenmek, öğretmek ve yaymaktır. En güzel şekli budur. En kolay şekli... Çünkü eskiden söz dinlemiyorlardı. Şimdi söz söyleme hakkın var. Yazmak hakkın var. Kitap neşretme hakkın var. Bizim İngilizce kitap neşretti arkadaşlar burada okunuyor. Yani kolaylıklar var.

O halde Cenab-ı Hak bize çok acımıştır. Bizim zayıf halimize merhamet etmiş, lütfetmiştir. Bize vazifelerimizi kolayca yapabileceğimiz bir ortam hazırlamıştır. Biz bu vaziyette de çocuğumuza, hanımımıza İslâmı öğretmezsek çok vebal altında kalırız. Kendi çocuğumuza Kur'anı, imanı, İslâm'ı, ihsânı öğretmezsek vaziyet çok fena olur.

b. Ana Vazifemiz İslamı Yayımdır

Onun için var gücümüzle ana vazifemizin İslamı bilmek öğrenmek öğretmek olduğunu unutmadan çalışmamız lazım.

Muhterem kardeşlerim!

Bizim ana vazifemiz kebabçılık değildir. Ana vazifemiz ziraatçılık değildir. Ana vazifemiz esnaflık değildir. Dükkan işletmek değildir. Ama vazifemiz sanat değildir.

Hepimizin müşterek ana vazifesi İslamı yaymaktır. Ana görevi, asıl görevimiz odur. Ötekiler bahanedir. Geçimi sağlamak için bahanedir. Asıl İslâm'ı öğretmeye çalışacaksınız. Hocam benim İngilizcem yok.

Ben İslâm'ı nasıl öğreteceğim?

Sen kendi çocuğuna öğret. Hanımına öğret. Kendine öğret. Kendisi Fatıha'yı doğru düzgün okuyamıyor. Bu Müslüman. Sakalı ağarmış saç ağarmış. Kur'an okumasını bilmiyor. İslamın emirlerini bilmiyor. Hocalar bile bilmiyor. Profesörler bile bilmiyor.

Bizim fakültede Profesörün birisine sormuşlar. Hem de dekan yardımcısıydı. “Benim evimi birisi kiralayacak, falanca.”

Kiralayabilir mi? Caiz olur mu?

“Caiz olmaz.” demiş. Kiralamanın bir mahsuru yok ki. Adam geliyor kir alıyor.

Niye caiz olmasın? Nerden çıkarttın bunu?

Evini kiraya veriyorsun. “Caiz olmaz.” demiş.

Yani İngiliz gelse, Alman gelse, benim evimi kiralasa [kiraya] vermekte bir vebal olur mu? Çeker mi? Hayır. Olabilir. Çünkü dinimizde kira vermekte böyle bir yasak yok. Yani hocası bilmiyor. Profesörü bilmiyor. İlahiyat Fakültesinde dekan yardımcısı olmuş. İslâm'dan, Kur'andan haberi yok.

Tefsir kürsüsünde doçent olacak imtihana girdi. Şimdi profesör oldu. Baba hindi gibi kabarıp dolaşüyor ortalıkta. Bir glu glu yapmadığı var. Kabarması tam baba hindi gibi bir glu glu yapmıyor. O kadar. Vallahi billahi doçentlik dersinde önünde yazılı olan Kur'an ayetlerini doğru okuyamıyordu. Harekeleri yanlış okuyordu. Ben onu hemen anında çatırt çaktırım

orada. Geçirdiler de profesör yaptılar. Milletin başına bela ettiler. Profesörüm diye hindi gibi geziyor. Bir glu glu yapmıyor o kadar. Arada hindi başını uzatır, glu glu gulu diye bir sesle bağıırır. Bir o yok. Herşeyi hindi gibi. Kabarıyor.

İslâm'ı öğreneceğiz. İslâm'ı anlatacağiz. Çocuklarımızı Müslüman yetiştireceğiz. İslâm terbiyesiyle yetiştireceğiz. Namazlı, oruçlu, Allah'tan korkan insan olarak yetiştireceğiz.

c. İyi Arkadaş Nasıl Olur?

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

İkinci hadisi şerif:

مَثَلُ الْجَلِيسِ الصَّالِحِ مَثَلُ الْعَطَّارِ إِنْ لَمْ يُعْطِكَ
مِنْ عِطْرِهِ أَصَابَكَ مِنْ رِيحِهِ وَمَثَلُ الْجَلِيسِ السُّوءِ مَثَلُ
الْقَيْنِ إِذَا لَمْ يُحْرِقْ ثَوْبَكَ أَصَابَكَ مِنْ رِيحِهِ

*Meselü'l-celisi's-salihi meselü'l-attâri,
in lem yu'tike min ıtrihı esâbeke min rihihı;
Ve meselü'l celisi's-sui meselü'l-kayni. İzâ
lem yuhrik sevbeke esâbeke min rihihı.*

Bu hadisi şerifte Enes *radiyallahu anh*'ten rivayet olunmuş. Ebu Davut b. Hibban b. Abdilber Hakim Ran Tirmizi ve diğer kaynaklar

kaydetmişler. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* buyuruyor ki:

Meselü'l-celisi's-salihi.

“İyi arkadaş, insanın oturup kalktığı, ahbablık ettiği iyi arkadaş neye benzer?”

Meselü'l-attâri. “Güzel koku satan kokucuya benzer. İyi arkadaş güzel koku satan attara benzer.”

Attar ne demek? Itır satan, koku satan demek. Esans mis. Misk, amber vesaire satan demek. Ona benzer.

İn lem yu'tike min ıtrihî. “Kokusundan sana sürmese, vermese bile”

Esâbeke min rihihî. “Hiç olmazsa kokusu sana gelir.” Koklarsın hoş olursun. İyi koku. Güzel koku.

Ve meselü'l celisi's-sui.

“Ve düşüp kalktığın, ahbablık ettiğin, Kahvehanede, bilmem nerde oturduğun kötü arkadaşın da misali nedir, o neye benzer?”

Meselil kayn. Haddadın; yani demircinin körüğü demek. Kötü arkadaş; demircinin demiri erittiği kömür ocağına benzer..

İza lem yuhrik sevbeke. Kıvılcım sıçrayıpta elbiseni yakmasa bile oranın dumanının pis kokusunun ezası sana yeter. Kötü arkadaş böyledir. Dumanın kokusu bile fenadır. Ama birde üstüne sıçrar da yakarsa gitti güzelim elbise. Demircinin yanına, körüğün yanına gittin mi elbisen gitti. Pis kokuyla kirlendi, yandı.

Mimarlık Mühendislik Okulunda gece dersi verirdim. Akşam geç vakitte minibüs veya otobüsle eve gelirdim. İçeri girer girmez hanım derdi ki; “Eyvah! Amma sigara kokuyorsun.” İçmem. Sigarayı hem sevmem, hem de tavsiye etmem.

Üniversitede çocuklara imtihanda soruları verirdim. Biter. İmtihan hakkında soru sormaz[lardı.] Parmak kaldırır[lardı].

“Söyle bakalım, ne istiyorsun?”

“Hocam sigara içebilir miyiz?”

“İçemezsiniz. Benden müsaade yok. Yani kanunen hakkınız varmış, öyle diyorlar. Ama ben tavsiye etmem.” derdim. “İçebilirsiniz diye benim ağzımdan söz çıkmaz.” derdim. Çünkü kafaları bulanıyormuş. İmtihanda başarı sağlayamıyorlarmış. İçmeye hakları varmış.

Bu ne biçim hak? Kendisini alıştırmazın.

Yani otobüste minibüste durup eve gelinceye kadar pis kokusu üstüme sinerdi. İçeri girdiğim zaman kahvenin pis dumanı gibi koku kokardı. Kötü arkadaş böyledir. Yakmasa bile elbisene, üstüne, başına pis kokusu siner. İyi arkadaşta güzel kokucu, esansçı, misçi gibidir. Sana kokusundan sürmese bile o dükkândan çıktığın zaman güzel kokarsın. Orada kokladığın güzel kokuları zaten yeter.

Onun için Müslüman güzel arkadaş edinecek. Arkadaşının güzel olmasına dikkat edecek. Tabi büyük insanlar arkadaş edinmeyi bilirlerde küçükler bilmez. Küçüklere de annesi babası kiminle arkadaşlık edeceğini öğretmeli. “Bak sen onunla iyi ahbaplık ediyorsun ama o çocuk senin ahlakını bozar.

“Yanlış yola götürür. Sigaraya alıştıırır. Sinemaya alıştıırır. Kumara alıştıırır. Eğlence yerlerine alıştıırır. Bak o yanlış. Onunla arkadaşlık etme.” diye çocuğun kiminle arkadaşlık ettiğini annenin babanın sorumluların dedenin takip etmesi lazım. Ve kendisinde iyi kimselele arkadaşlık etmesi lazım. İyi kimselerle

ilgi kurması lazım. İyi kimselerle tanışması lazım. Gelmesi gitmesi lazım. Arkadaş çok önemlidir. Arkadaşlık ettiğin kimse çok önemlidir.

d. Kur'an Okuyan Sağlam Mü'minin Hali

Ve üçüncü hadisi şerif:

مَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي يَقْرَأَ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الْأُتْرُجَّةِ رِيحُهَا طَيِّبٌ
وَطَعْمُهَا طَيِّبٌ وَمَثَلُ الْمُؤْمِنِ الَّذِي لَا يَقْرَأَ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ
التَّمْرَةِ لَا رِيحَ لَهَا وَطَعْمُهَا حُلْوٌ وَمَثَلُ الْمُنَافِقِ الَّذِي يَقْرَأُ
الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الرِّيحَانَةِ رِيحُهَا طَيِّبٌ وَطَعْمُهَا مُرٌّ؛ وَمَثَلُ
الْمُنَافِقِ الَّذِي لَا يَقْرَأُ الْقُرْآنَ كَمَثَلِ الْحَنْظَلَةِ لَيْسَ لَهَا رِيحٌ
وَطَعْمُهَا مُرٌّ

Meselü'l-mü'mini'llezi yakrau'l-Kur'ane kemeseli'l-utruccti. Rihuha tayyibun ve tu'meha tayyibun. Ve meselü'l-mü'mini'llezi la yakrau'l-Kur'ane kemeseli't-temrati. La riha leha tu'meha hulvun. Ve meselü'l-münafiki'llezi yakrau'l-Kur'ane kemeseli'r-reyhah-neti. Reyhuha tayyibun ve ta'muha murrun. Ve meselü'l-münafiki'llezi la yakrau'l-Kur'ane kemeseli'l hanzalati leyse leha rihun ve ta'muha murrun.

Bu hadis-i şerif Ahmet ibni Hanbel, Buhari, Müslim, Ebu Davut, Tirmizi, Nesei, ibni

Mace, ibni Hibban tarafından kaynaklarına, kitaplarına yazılmıştır.

Ebu Musa *radiyallahu anh*'ten; Peygamberefendimiz buyuruyor ki:

“Kur'an okuyan sağlam mümin. Kur'an okuyan.”

Kur'an okuyan sağlam mümin neye benzer? “Kokusu ve tadı çok güzel olan meyvaya benzer.” Utrucce meyvasına benzer. Ağaç kavunu denilen bir meyveymiş ki hem kavun gibi oluyormuş. Tadı çok güzel oluyormuş. Hem de kokusu mis gibi kokuyormuş. Çok güzel kokuluymuş. İyi mümin ona benzer.

“Müminliğine mümin ama Kur'an okumuyor. Kur'an okumayan müminde hurmaya benzemiş. Hurmanın tadı güzel ama kokusu yok.”

Neden? Kur'an okumuyor. Kur'anla ilgili çalışması yok. O zaman biraz daha fena oluyor. Bir de Müslümanların arasına katılıp, camilerine gelip toplumlarında onlarla beraber olanlar vardı. Müslüman görünenler ama kalpleri bozuk.

Onlara ne deniyordu? Münafık deniliyordu.

Bunların, münafıkların Kur'an okuyanı neye benzer? Reyhane denilen şeye benzer. Reyhanenin kokusu vardır. Ama yersen tadı acıdır. Evet Kur'an okuyor. Görünüşü Müslüman gibi ama kalbi fesat... Münafık... Onun için acı. Acı bir şeye benziyor. Kokulu, yenmesi olmayan acı bir şeye benziyor. Peki bir münafıkta var ki münafıklık yapıyor. Müslümanların arasında yaşıyor ama ne Kur'an okuyor ne de doğru yola geliyor.

Şimdi Kur'an okumayan kimsede neye benzer? Sıktığı zaman şöyle durur. Şöyle kaldırdığı zaman sıktığı zaman fırş diye böyle acı bir su fışkırtan dikenli meyvalar vardır. Yaban otları vardır. Böyle şu büyüklükte bir uzun dikenli meyvası olur. Eğer tam olgunlaşmışsa sen onu böyle kaldırıverdinmi sapından koptumu fırşt diye bütün tohumlarını ileriye kadar saçar. Ama acı, çok acıdır. Yüzüne gözüne gelirse çok fena olur. "Kur'an okumayan münafık işte onun gibidir. Meyva gibi görünüyor ama kokusu da fena. Tadı da fena."

Onun için Müslümanın iyi Müslüman olması için ne yapması lazım? Kur'an'a sarıl-

ması, Kur'an'ı çok okuması ve Kur'an'ı tam öğrenmesi lazım. Çoluk çocuğunda öğretmesi lazım. Allah hepimize Kur'an sevgisini ihsan eylesin.

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

Avustralya

[Bütün GURBET SOHBETLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

